

داستان عکاسی

نویسنده: مایکل لنگفورد
مترجم: رضا نبوی

داستان عکاسی

مایکل لنگفورد

ترجمه‌ی رضا نبوی

انتشارات افکار، ۱۳۸۶

مدت‌های مدیدی است این سردرگمی وجود دارد که عکاسی فن است یا هنر و اینکه از ایفای نقشی که در جامعه باید داشته باشد، بازمانده است. سال‌های طولانی روش استفاده پیچیده بوده است. دیر زمانی عکاسان خود را در سایه‌ی نقاشان احساس کرده و از آنها در عکس‌های کورکورانه تقلید نمودند تا اینکه به دنبال نظریات خود باشند. امروزه دید گسترده‌تری به وجود آمده و طیف بزرگی از نگرش‌های کارکردی و بصری پوشش داده شده است. به نظر می‌رسد که عکاسان بیشتر متأثر از عکاسی معاصران خود، جنبش‌های هنری و جریان‌های اجتماعی زمان و نظریات و عقاید عکاسی رایج هستند. این‌ها از طریق اطلاعات نمایشگاه‌ها، کارهای ایجاد شده و متن‌های نوشته شده مشخص می‌شود. عکاسانی که در این حرفه زمان زیادی صرف کرده‌اند شاهد تغییرات چندین سبک در کارشان هستند. عکاسان در گذشته کارشان اغلب با شناخت حاصل از آن چه پس از آنها به دست آمده دوباره تعبیر می‌شود، کاری که از آن بی‌خبرند.

«داستان عکاسی» اثر مایکل لنگفورد را می‌توان یک راهنمای ابتدایی درباره‌ی تاریخ عکاسی دانست که برای دانشجویان عکاسی، هنر یا رشته‌های انسانی نوشته شده است. برای یک خواننده‌ی عام نیز که مشتاق پی‌گیری عکاسی و روند آن از آغاز تا به امروز است، منبعی مناسب به شمار می‌رود. کتاب یک طیف زمانی از ۱۸۳۹ یعنی زمان نخستین فرآیند عملی شناخته شده تا حدود ۱۹۹۰ است.

کتاب به دو بخش کلی تقسیم شده است که در بخش نخست به پیشرفت‌های فن عکاسی پرداخته می‌شود، اینکه چگونه وسایل برای کار ساخته می‌شد، شامل مواردی که تصویرسازی قادر به انجام آن بوده و کارهایی که توان انجامش را نداشته است.

بخش دوم (فصل‌های ۱۲ - ۷) به موضوعات، سبک‌ها و روش‌های انتخابی توسط عکاسان همراه با گسترش امکانات پرداخته می‌شود. هم‌چنین تمرکز روزافزون بر عکاسی آن را به صورت رسانه‌ای درآورده است. نویسنده از هر دوره مجموعه‌ای از عکاسان مهم را انتخاب کرده است. به نظر می‌رسد برای کتابی با این حجم شیوه‌ی مناسب‌تری است تا اینکه تنها به ارائه‌ی اسامی زیاد بسنده شود. بنابراین روش خطوط اصلی پیشرفت هم مشخص‌تر دیده می‌شوند. از کتاب داستان عکاسی می‌توان به مثابه ساختاری کلی از تاریخ استفاده کرد. در بحث تکامل فنی که فصل‌های ۶ - ۱ کتاب را دربر می‌گیرد به موضوعاتی چون: ماقبل تاریخ و اکتشاف، عکاسی اولیه (۱۸۵۰ - ۱۸۳۹)، دوره صحنه «تر» (۱۸۷۰ - ۱۸۵۱)، صفحات «خشک» فیلم‌های رول (۱۹۰۰ - ۱۸۷۰) به چست و جوی رنگ، و بهبود طراحی دوربین پرداخته شده است.

کتاب تا این قسمت به تاریخ فن عکاسی اشاره می‌کند. بخش دوم که فصل‌های ۱۲ - ۷ را دربر می‌گیرد تحت عنوان موضوعات، سبک‌ها و نگرش‌ها به مباحث زیر می‌پردازد: نگرش مستند، عکاسی تصویرگرا، جنبش‌های نوگرا، تنوع در عکاسی حرفه‌ای ۱۹۸۰ - ۱۹۲۰، توجه به معنی، و عکاسی در یک عصر پسانوگرا.

در این فصول عکاسی به مثابه ابزاری برای توسعه‌ی اشکال هنری مورد توجه قرار گرفته است. و بحث می‌شود چرا، برای راحتی، به عنوان نگرش‌های مستند، تصویرگرا (بیکتورالیست)، نوگرا (مدرنیست)، یا پسانوگرا (پست مدرنیست) نام‌گذاری شده‌اند و وجه مصالحه‌ی هر یک با انواع متفاوت انتزاع (آبستره) و واقع‌گرایی (رئالیسم) چیست. معنای این واژه‌ها تشریح می‌شود، کارهای هر یک نشان داده شده و مورد مقایسه قرار می‌گیرد و راجع به اهداف تعدادی از عکاسان برای نمونه بحث می‌شود. حجم کتاب برای نمایش محدود است، بنابراین مراجعه به مجموعه کارهای چاپ شده عکاسان مذکور از اهمیت زیادی برخوردار است. فصل‌های ۱۲ - ۷ بر دلایل گرفتن عکس‌ها متمرکز است نه بر چگونگی تولید آنها. بنابراین لازم است عکس‌ها به گونه‌ای دیده شوند که تأثیر احتمالی آن را در هنگام گرفتن دریابید... نه آن طور که امروز به نظر می‌رسد، متأثر از میلیون‌ها عکسی که بعد از آن تولید شده است. نیاز است مطالعه‌ی کلی درباره‌ی تاریخ انجام داد و با روحیه‌ی پیشگامی قرن نوزده آمریکا، با آداب و رسوم زندگی در عصر ویکتوریایی بریتانیا، بی‌قراری اروپا بین دو جنگ جهانی، دهه‌ی شصت، تغییر افکار در راستای نابرابری اجتماعی و حقوق بشر آشنا شد. جدول روزشمار پایانی کتاب نیز می‌تواند کمک کند تا ارتباط هر پیشرفتی را با سایر وقایع دریابید.